

TEDENSKA SLIKE

Štev. 34.

V Ljubljani, v sredo 23. avgusta 1916.

Leto III.

Naše topništvo na maršu v svoje postojanke na laški fronti.

Dr. Zober:

Mesto, ki umira.

(Dopis iz Gorice).

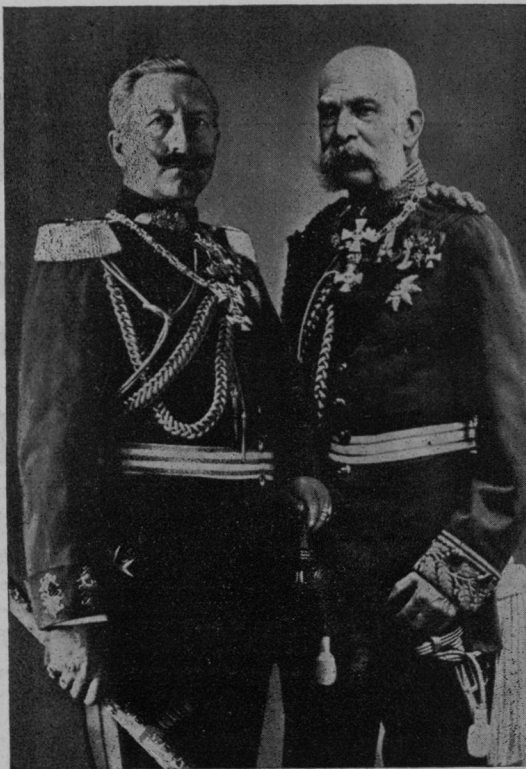
(Nadaljevanje.)

Te ulice, te hiše, ti vrtovi in zidovi so dobili namah drugo lice, drug značaj. Zaživel so nakrat drugo življenje, kakor da so se baš prebudili iz mirnega stoletnega sna. Doslej so ljudje, solnce, nebo, brda, Soča in vrtovi dajali Gorici svoj značaj. Sedaj je solnce umrlo. Sveti nam, ker mora, toda sveti, kakor gleda slepec, z mrtvim očesom. Vrtovi so opustošeni, bregovi nimajo časa za mesto, ker morajo nastavljeni svoja skalnata ledja tujčevim navalom. Tudi ljudje so se izpremenili, ali v divje zveri, ki plačajo uboj z umorom, ali v sove in podlasice, ki se skrivajo po duplinah groblja. Stolpi in hiše, zidovi, ogli in pristreški pa žive sedaj samoniklo življenje, tožijo drug drugemu svojo samoto, svoje rane, pripovedujejo si svojo in svojcev preteklost, sanjajo o bodočnosti, podpirajo drug drugega proti neznanim peklenskim strojem, ki polnijo doslej mirne ulice že leto dni s trepetom, poginom, ruševinami.

Lani se je pričelo. Namah, nepričakovano so si jeli prišepetavati tesnobne reči. Bil jo to šepet, kakor če zašelesti gozd, predno se dvigne piš, neposredni prednik viharja. Šelestu je sledilo gluho molčanje. A zašelestelo je nanovo, silneje, bližje. Dogajala so se znamenja, dotlej neznana. Priprosti ljudje so vreli v cerkve, iskat v molitvi utehe in nade za neko dobo, ki je še ležala v temni, a bližnji bodočnosti. Neopredeljena je bila slutnja, da bo ta doba doba grozot.

Z bližnje meje so prihajale govorice, utihotaljali se tuji časopisi, polni pretiranih, negotovih vesti, slavospevov in groženj, namigavanj, ugibanj. Mnogim so gorela lica. Po dva, po trije so se ustavljali po ulicah, se ozirali, se brzo zopet razstali. Mnog hišni gospodar je hodil nemirno okrog svoje hiše, po svojem vrtu, nemo, a na videz vedrega lica, da ne preplaši rodbinskih drugov. Mnog je pri takšnem stopanju nezavedno pogladil s skrbno roko po hrapavem zidu, kakor da ga boža ali da se poslavlja od njega; kakor se poslavljaš od vsake sobe v svoji hiši, predno se odpravljaš na dolgo dolgo pot. Mnog je pogledal po strehah, se ozrl po bližnjih gričih, toda vedno le v eni smeri, v zapadni. Mnogi je zavil preko soške brvi na zeleno podgorsko višino, odkoder vidiš do tržiškega zaliva in daleč dol v Furlanijo in na Karnijsko gorovje. Toda pokrajina tam je ostala nema, v sinji daljavi so se gore zavile za oblake, solnce je rudasto sijalo nanje. Tako nemiren in negotov je bil ta soj, negotov, siv in baržunast, kakor da se vznemirjata tudi zrak in luč v splošnem nemiru, šepetu, povpraševanju, ugibanju, splošni tesnobi, — iz katere nas je končno rešila gotovost, napoved očitega, ne več prikrita sovraštva.

Ta hip so zamrgolela Brda. Drugič so od tam pri našli mestu živila. Sedaj pa je prihitela vsa ta mejna krajina, kakor da išče var-

Naš cesar v nemški maršalski uniformi in njegov najožji zaveznik nemški cesar Viljem.

stva pod zidovjem starega gradu. Preseljevanje narodov v malem. Pred najboljši voz pri hiši je gospodar upregel kravico, ali dve, na voz so nakopili obleko, nekaj živil, — mnogo jih ni bilo, — gnjati, vreče moke in krompirja, culice obleke, čevljev, kakšno stensko uro, ali polico, sekuro ali sliko. Vrhu vreč in culic so posedle ženske z otroki, dveletnimi, triletnimi, šestletnimi, z dojenčki, ki so se držali prs ali pa mirno spali z navzdol visečo glavico in odprtimi, nekoliko posineli ustnicami.

Večji dečki in še živali, ogoreli starčki

Na Konopištu, gradu rajnega prestolonaslednika, je bila vzdana spominska plošča s podobama rajne prestolonaslednikove soproge, kneginje Zofije Hohenberške in rajnega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda, ki sta bila umorjena v Sarajevu.

so vodili vprežno živino za telege. Sklonjeno in počasi so stopali, drug za drugim, poslednji je upiral oko v vrteče se kolo prednjega voza.

Nektere ženske so plakale na vozovih, druge gledale topo pred se, z velikimi izgubljenimi očmi. Mnogim so vihrali razpušeni lasje krog čela in temena.

Prvič, da sem videl to nemo sliko trpljenja in obupa, žene iz naroda z razpuščenimi lasmi, široko odprtimi izgubljenimi očmi, z dojenčki na razgaljenih nedrih, visoko gori na kupu cul in vreč, vse sredi prehu in žarkov mrtvega solnca. Zaglušno škripanje kol je že od daleč naznanjalo to povorko, naznanjali so jo tudi stolpi cestnega prahu in gluho mukanje živine, plašeče se sredi splošnega poplaha. Gnetla, gnetla se je ta množica, potem je prišla zopet procesija žensk s košarami, peš, moških s culami in ramah, na to zopet dolga vrsta vozov iz drugih vasi. Potem drugi obrazi, še bolj zagoreli, obleka bolj kričeča, mnogo rudečih bluz, žoltnih predpasnikov, črnih naglavnic, manj cul in vreč, bolj mršava živina, več dojenčkov, več joka, vpitja, klicev; živahne kletve, živahne geste zaničevanja, grožnje proti zapadu, pa že tudi šale, petje kancon.

Furlanija beži, kakor so bežala naša Brda. Uro že traja ta povorka bede, ta exodus iz domačih brd in planjav, ta selitev bednega mejnega naroda, bežečega pred latinskimi kohortami, ki stopajo kakor počasna povodenj z beneške ravnine preko meje na prva nizka brda. Traja poldrugo, traja dve uri.

Sreča se drugo povorko in jej da mesta v splošni zmedi: Dve bateriji priropotata v galopu mimo. Častnik pozdravi z nagnjeno sabljo preseljujoči se narod, potem obrne glavo in zdrvi mimo, da se reši more tega bednega pogleda. Vojaki hite, hite, za njimi vrsta poljskih kuhinj. Vse to ropota, škripa, bobmi, šumi, treska, ječi, klopoče, peketa, grmi. Vojaki in begunci, dve povorki v nasprotnih smerah, se premerijo s pogledi, kakor da se vprašujejo po nečem. Dojenčki

na vozovih pa spe sredi te bede, sredi grmenja težkih vozov in havbic in njihove glavice se nagibajo na prsa materam, mislečim na zapuščene domove, na zapuščena polja, ki čakajo v svetložoltnih, sočnozelenih, svežerujavih barvah, sredi kostanjev in topolov, na široko uničujoči, teptajoči korak kohort, konj, vozov, topov, na lopato saperja, na granate, ki te preorjejo, na kri, ki te napoji, polje sveto, da vzraste kdaj pozneje s tebe debelejšo zrno, težji klas!

Le prah je preostal vse te begunske povorke in po ulicah sled trpinčene živine. Noč jih je vzela, nikdo ni izprva vedel, kam. Pojavili so se kasneje po begunskih taborih.

Drugi dan je bil poln šuma od daleč. Ali se nam je pa le tako zdelo? Visoko nad nami je krožil zlokoben ptič, tako visoko, da si komaj slišal ropot motorja. Tretji dan je ob šestih zjutra zagrmel prvi topov strel in zbudil bolesten odjek z brd z ulic, v naših srcih.

Bilo je, kakor da se je pripravljala huda bolezen dolgo časa; čutiš jo v vseh udih in organih, pa le ne veš, kakšna je; a potem

bruhne preko noči in zjutraj je; pogledaš v upadli obraz. Tudi mi smo se spregledovali tako drugi dan in v obrazik je bila skrb.

Tudi mesto je nakrat kazalo drugo lice, kakor bolnik, ki se mu čez noč izpremene vse poteze. Grad je jel gledati grozeče. Po ulicah je zavrvelo, kakor po mravljišču, v katero zagazi nerodnež. Pročelja hiš so se zazdela kakor vrsta lic s široko otvorjenimi ali pa zamišljeno stisnjenimi ustmi, z začudenimi očmi, kakor če dvigneš obrvi. In solnce, kakor da je mrk. Stolpi so utihnili, noben udar ni več naznanil ure, noben bronast klic jutra in poldneva. Kakor v začaranem gradu. Stene so se pokrile z oklici, zapovedmi in naredbami.

Po ulicah se je oglasil tisočeri korak polkov, škripanje vozil, topovskih koles. Po noči le malo luči, pa mnogo straž, ki so se nenadoma pomaljale iz teme. Gluha noč, polna senc in podvojenih skrbi. Vsa okna zastrta, da ne pride žarek luči v to noč, polno tajnosti, pažnje, nevidnega napenjanja sluha, vida in živcev, dokler ni iznova na-počilo blede, mrko jutro.

Bile so ulice, bolj podobne vojaškemu taboru, nego mestu. Druge so obdržale navidez svoje lice. Druge so bile, kakor da so polne sejmarjev, kakor da je sejm nepretrgan. Za tujce, za poročevalce je bil ta videz. Le oni, ki smo naenkrat zagledali doslej tudi nam skrito dušo tega mesta, smo videli, kako različne so te »normalne« ulice od prejšnjih, ko se še ni za vsakim hrbtom, za vsakim oglom in oknom skrivala groza, pričakovanje, negotovost. Kje si, simfonija barv in veselja s Pavlinove perspektive?

(Konec prihodnjč.)

Naše dolžnosti do narodnega jezika.

Pri Poljaki opazujemo zadnji čas enako gibanje za čiščenje narodnega jezika, kakor se pojavlja v veliki meri med Nemci in se je že pričelo tudi med Čehi.

Poljski dnevnik »Postep«, ki izhaja v Poznaju, je priobčil članek, ki se odlikuje s posebno iskrenostjo in zgovornostjo. Zaradi teh prednosti ga priobčujemo tudi mi. Tisti pa, katerim bi se naše prizadevanje morda zdelo zastarelo, naj izprevidijo iz nje-ga, da se našim poljskim bratom zdi ča-

su primerno, razigrati vse strune svojega srca v ljubezni do materinega jezika.

Članek ima gornji naslov in motto Karla Libelta: »Narod živi, dokler živi jezik; brez narodnega jezika ni naroda«. Članek sam se pa glasi:

Kar je narod imel velikega, je položil v svoj jezik. Zato je v njem tako globoka modrost, taka sila, da človek obstrmi nad njo in bi rekel, da je sam Bog človeka naučil jezika. Brez jezika si ni mogoče predstavljati naroda, po njem se razločuje od drugih in jezik mu je glavni znak individualnosti. On je temelj duševne samodelnosti in oblačilo narodnosti. In ustvarjali so ga vek in pokolenja v izpreminjajočem se in raznoličnem teku življenja, v javnih zborovanjih, med žvenketanjem orožja na bojiščih, med molitvijo v hramih in v tihem rodbinskem življenju, na polju, v delavnici, na suhem in na vodi, med solzami in žalostjo, med smehom in veseljem, v sreči in ljubezni. Vsi so bili nedolžni pri ustvarjanju jezika maternega, kralji, knezi, senatorji, vitezi in seljaki, poljedelci, pesniki, učenci, matere, device — vsi, v katerih se pretaka poljska kri, vsi, katerim v prsih plameni ogenj večne ljubezni do domovine. To družabno in skupno delo nam odkriva srečno naklonjenost do maternega jezika, kakršno vidimo pri vsakem členu naroda; ono nam razlaga, zakaj nam je v rodni govorici razumljiva vsaka vznešena, plemenita misel, slehrno čuvstvo, bodisi dobro ali slabo, zakaj ravno z domačo besedo hoče duša hvaliti gospoda, ne pa s tujo. Tako je, jezik je orodje duha, in kako bi se brez njegove pomoči pokazal naš duh? On je kakor zrak, katerega dihamo, končni pogoj našega narodnega obstanka, je sveta pravica in nedotakljiva. Kdor izteguje roko po narodnem jeziku, ta napada človeškega duha, njega prirojeno pravico do svobodnega

Papež Benedikt, ki se vedno trudi za mir in olajšanje usode vojnih ujetnikov in ranjencev.

Naši vojaki na tirolskih snežnikih v boju z Lahi.

in popolnega izražanja svoje tvoreče sile, ta uklepa v spone njegovo nadarjenost, ovira njegovo delavnost, onemogočuje izpopolnjevanje ljudske misli. Stalna, bdeča in vztrajna mora biti obrana tega najdražjega bisera, in najvišja, sveta dolžnost naša.

Čuvajte svoj jezik, sicer izginete! On edini vas varuje gotovega pogina, oko ostane neizkaljeno čist in ako bo vaš! Radi se hvalimo z znanjem tujih jezikov, kakor bi to znanje dajalo izpričevalo o kaki višji uravnavi našega duha, kako pa gledamo na pravilnost in neskaljenost naše govornice? O koliko bi bilo treba premišljenega, resnovega dela, da bi v naših ustih postal ta jezik krasen, da bi razmajal in razvnel srce, kakor jezik mnogih naših mojstrov! Ljubezen do domovine, ona nam ponuja tisoč sredstev za ohranitev te ljubljene govornice naših dedov, te svetinje, ki smo jo podedovali po njih, katere ne smemo zapraviti, da nas ne bo proklelo bodoče pokolenje! Dvignimo se v strnjenih bojnih vrstah kakor en mož na straži za našo govornico, katero so naši dedi negovali in plemenitili toliko in toliko let! Pri domačem ognjišču se je vedno utrjevala in razvijala naša narodnost. Naše poljske Vestalke so vzdrževale njen večni ogenj, vzgajajoč pokolenje, katero je, kadar je trebalo, znalo delati in mreti za domovino. Njih dolžnost je torej, da skrbe za čistost naše govornice v otroških ustih, da bi bila čista vsaktere tujerje, ki jo tako grdo kazni. V ljubezni in spoštovanju do matere besede vzgojena poljska deca odstrani od poljske govornice vsako nesnago, ki jo kdo hoče zanesi vanjo! Za ljubeče srce je vsaka dolžnost lahka, in v častni dolžnosti ni nič majhnega, ničesar, kar bi ne bilo vredno uvaževanja. Naj zavedanje te dolžnosti postane glavno in splošno! Z ljubeznijo do maternega jezika oboroženi gotovo preidemo v boljše čase! Naj nam bo ona jasna zvezda danica, ki napoveduje bližnjo jutranjo zarjo!

* * *

Slovenski čitatej! Prečitaj še enkrat te besede, premisli in zavedaj se, kakor bi bile govornice v dušo tebi in bi se ne tikale samo družega naroda, čeprav istokrvnega, nego tudi našega!

S tirolske fronte: Straža na gorski cesti, zaprti z bodečo žico in „španskimi jezdecí“.

Špijonova usoda.

Roman.

(Nadaljevanje)

- Njen mož.
 - Torej se je le poročila.
 - Da, vašega rojaka je poročila.
 - Kako se zdaj piše?
 - Camponegro.
 - Je njen mož grof?
 - Da, grof Ernest pl. Camponegro.
 - Prosim vas, seznanite me z njim.
- Če se motim, bomo takoj videli.
- Prosim, pojdimo.
- Gospodje so se vrnili v dvorano.
- Sredi stopnic se je Fon ustavil in vprašal dr. Martiniča:
- Kaj pa če med tem grofica pobegne?
 - Bodite brez skrbi. Agent se je peljal za njo.

Dvajseto poglavje.

Stotnik Fernkorn in Camponegro sta naročila že tretjo steklenko šampanjca. Sedela sta še vedno za isto mizico, predstava pa se je nadaljevala.

Camponegro je hlastno pil. Oči so se mu svetlikale, bleda in vpadla lica so gorla. Nenaden obhod soproge ga ni spravil v slabo voljo, šampanjec ga je bolj in bolj ogreval. Za predstavo se ni več brigal. Zabaval se je samo s stotnikom.

Zadovoljno se je nasmehljaj tudi gospodoma, ki sta se vrnila.

— Hvala lepa, baron, je rekel Fonu, ker ste spremili grofico do voza.

— Prosim, prosim.

— Ali ne bodo gospodje sedli k vam?

— Prav radi. Dovolite, da vam predstavim znanca, gospoda pl. Cartelana.

— Zelo me veseli.

Grof je ponudil Cartelanu roko z ljubeznivostjo, ki je kazala, da ni spoznal v njem tistega gospoda, pred katerim je bežala grofica. Nemoteno je pripovedoval dalje, kako zna njegova žena streljati. To, kar se vidi po cirkusih in varietejih, ni nič.

— Morali bi jo videti. S stene sestrelili muho.

— Grofica se je morala baviti s streljanjem gotovo že izza mlada, se je vmešal v pomenek Cartelane.

— Seveda se je. Te zabave še zdaj ni opustila. To se pravi, zadnje mesece, odkar ni prav zdrava, strelja manj. Moral sem ji urediti posebno strelišče, kjer se mudi po navadi par ur na dan.

— To mora pokati! je pripomnil dr. Martinič.

— Kaj še! Moja soproga strelja s pištolami in puškami nekega ameriškega sistema. Komprimiran zrak nadomešča smodnik. Slišati ni drugega kakor rahlo sikanje.

Fon in komisar sta se sporazumela z očmi.

— Ali je grofica bolna? je vprašal sočutno Cartelane. Ko sem prej pred gledališčem z njo govoril, se mi ni zdele, da bi bila bolna.

— A, vi poznate mojo ženo? Pardon, ko so mi vas predstavili, sem preslišal vaše ime.

— Cartelane.

Delavski oddelek z ruskimi vojaki ujetniki za fronto.

Huculí na gališko-bukovinski in karpatski meji, kjer se vrše danes najhujši boji; Zgoraj Hucul in Huculka v krasnih narodnih nošah, ki jih tko Huculi sami. — V sredi Hucul z rogom, s katerim kliče črede domov; poleg huculska koč. — Spodaj: Hucul z ženo na konjih; poleg huculska koč. Huculí so star slovanski rod, ki govori svoj jezik ter ima krasne narodne pesmi in bajke.

Pečajo se ž živinorejo, obrtjo in kmetijstvom.

— Gotovo ste naleteli na mojo gospo v družbah.

— Pred leti sem se seznanil z njo v Italiji. Tukaj še nisem imel časti. Še-le danes sem se pripeljal.

— Tako —

Ta „tako“ je grof jako zategnil. Najbrž ni hoteli dalje o tem razpravljati. Fona je vprašal, ča misli nocoj še kam iti.

— Ne, je odgovoril baron.

— Če je vam in gospodom drago, pijemo lahko še steklenico šampanjca in se pozabavamo.

Uro kasneje je grof žarel v lica in pripovedoval sem in tja.

— O, gospoda moja! Da bi me videli pred tremi, štirimi leti! Ob šestih, ob sedmih zjutraj sem hodil spat. Pri ženskah sem imel vražjo srečo! Ali človek se postara . . .

— No, no, radi starosti se ne moreš pritoževati! (Camponegro se je med tem z vso družbo pobratil.) Še si mož, ki se veseli življenja in ima lepo mlado gospo, je pripomnil smehljaje Fon.

— Da, moja žena! Če se malo spomnim nazaj, imam naenkrat pred očmi najizvirnejše dogodke, ki sem jih zaradi nje preživel. Celo leto sem nekoč prepotoval z neko cirkuško družbo in vsa cirkuška sodrga je živela na moj račun.

— Kaj ima opraviti to z tvojo gospo?

— Seveda ima, če je pa bila tudi ona med sodrgo. To so bili časi, ah!

Cartelane je natočil in trčil z Camponegrom.

— To sem si prizadeval, je grmel Camponegro. Ni bilo tako lahko dobiti v mrežo to enodnevnico. Šel sem za njo, od mesta do mesta, z dežele v deželo. Prisegel sem ji vsak večer, da jo poročim. — Reci mi, ali nisi rekel preje, da jo poznaš?

— Da, iz Turina, je odvrnil Cartelane.

— Iz Turina?

Grof je skušal zbrati misli.

— Da, da, je že mogoče. Bila je tam, mi je pravila. Kaj? To je bilo dekle!

— In še kakšno! Samo zaradi nje je bil vsak večer cirkus poln.

Grof je bil vinjen in je govoril brez pomisleka naprej.

— Rad ti vrjamem, je nadaljeval. V

S tirolske fronte: Odhod cesarskih strelcev na bojišče s zastavo.

Parizu so se ljudje trkali za prostore, samo da bi jo videli. Ko je nisem pustil več nastopati, je prišel k meni ravnatelj cirkusa in me prosil s sklenjenimi rokami, naj ga ne uničim. Potem si je zlomila njena prijateljica nogo in moja žena je šla spet v manežo na dobrodelno predstavo. Zdaj bi bil moral ti videti! Po lepakih je stalo z velikimi črkami njeno ime: „Mara Cincinnati“. Zjutraj so nalepili lepake, čez tri ure je bilo vse razprodano.

Ime je učinkovalo, kakor bi vrgel na mizo bombo.

Fon, Martinič in Cartelane so se spogledali.

Za hip so vsi molčali.

Nato je vprašal Fon:

— Ali se glasi dekliško ime vaše gospe Cincinnati?

— Pravzaprav ne, to je bilo le njeno umetniško ime.

— Njeno pravo ime je Violeta Crespo, je dejal lahkotno Cartelane.

— Da to je njeno pravo ime je pritrdil Campognero, ali to pripovedujem le tako . . . Ker že vsi veste. Zdaj se glasi njeno prejšnje ime Gibson, ker jo je Američan Gibson adoptiral.

Dr. Martinič je neopažen odšel.

Camponegro je razlagal na dolgo in široko, kako je videl prvič Violeto v Rimu, kako se je vanjo takoj zaljubil in se vozil potem eno leto od mesta do mesta za njo. V Parizu ga je še-le uslišala in v cerkvi Notre Dame sta se poročila.

— Prej smo pokukali malo v Ameriko, je mežikal, no, moja žena je tudi Američanka (in smejal se brez konca in kraja), da, da, Američanka iz Chicage in tako niso moji sorodniki nasprotovali poroki.

Živela sta potem v Rimu, Nizzi, Londonu, Bruslju, Opatiji in tako dalje.

Grof je govoril že tako zmedeno, da je bilo težko kaj pravega izvedeti. Segal je zaporedoma po kozarcu.

— Povej mi, je vprašal Cartelane, ali ti ni pravila nikoli o nekem Castellmariju? Camponegro je odložil kozarec in ponavljal:

— Castellmari . . . Castellmari . . . sin beneškega senatorja . . .

Jezik se mu je že zelo zapletal.

— Da, sin beneškega senatorja. Jaz sem ji ga predstavil.

— Da . . . da . . . je govorila o njem . . . še večkrat . . . še prav velikokrat je govorila.

Pa se ne morem spomniti, kaj mi je pripovedovala. Parkrat me je prosila, naj poizkusim zvedeti, kje biva. Poizkusil sem, ali brez uspeha. To mi je bilo, če povem odkrito, všeč. Žena, kaj ne, se zanima za drugega in človek je lahko ljubosumen . . . No, umljivo . . . Slišal sem samo, da je dotičnik izginil. Enkrat so mi tudi rekli, da je umrl.

— Je res umrl, je pripomnil dr. Martinič, ki se je bil ravnokar vrnil, s pikrim povdarkom. Če se grofica morda še zanima, ji lahko poveš.

Med tem se je nagnila noč. Ura je kazala štiri, gospodje so silili domov. Camponegro bi bil najrajši ostal, toda nihče ni hotel ostati z njim. Zato je previdno vstal in šel omahovaje po stopnicah v pritličje. Potem je sedel v kočijo in se odpeljal.

S poljske fronte: Naši vojaki v strelskem jarku.

Takoj je zaspal in se prebudil šele pred hišo, kjer je izvošček ustavil.

* * *

Le brž! Ravnati moramo naglo, je rekel dr. Martinič Fonu in ga rinil v kočijo.

— Kam pa?

— Kam? Kako morete to vprašati? H grofici! Z pijanim grofom! Policijski svetnik je že obveščen. Priklical sem ga

soprog ž njo domov! Toda tla so ji bila prevroča... Stran, le stran, to je bila njena prva in zadnja misel. Stran od nevarnega človeka!

Počasi se je vlekla ura za uro.

Grofica je stala pri oknu in pritiskala vroče čelo ob šipo.

Končno je vendar slišala ropotanje voza.

Gledal jo je neumno začudeno.

— Zdi se mi, da si spet imenitno zabaval, je pričela in ga zaničljivo motrila.

— Bilo je... zabavno! Saj nisi huda, kaj? Za ljubosumnost ni povoda... Ženska tako ni bilo poleg... Pili smo na tvoje zdravje... govorili samo o tebi; vsi te občudujejo, vsi pozdravljajo... Fon, Martinič in Cartelane...

Grofica je prebledela.

Strmela je v moža in ustne so se ji tresle. Stopila je omotena nazaj in tipala, da bi našla stol. Oprijela se je fotelja in zapičila nohte tako globoko v naslonjalo, da je počila svila.

— Kdo, kaj? je zajecala.

Njeno grlo je bilo tako suho, da skoro ni imela glasu.

— Cartelane, je ponovila in lovila sapo.

— Da...

— Cartelane? Ne poznam ga! je zakričala. Kdo je to? Kaj hoče od mene?

— Kdo je? je ponovil grof in se pijano smejal. To vem... to je doktor... ne! doktor je oni drugi, to je... mlad gospod, ki te pozna iz Turina... Veš, še iz cirkusa...

Violeta je planila k soprogu kakor zver. Prijela ga je za rame in ga tresla. Gledala je, kakor bi ji v očeh gorelo.

— Ti, zdajle zberi svojo pamet! je kričala. Pomisli! Ne veš, zakaj gre! Pazi! Ali si me razumel? Reci samo eno! Ali si v svoji pijanosti izklepetal, kar bi bilo moralo ostati tajno? Ali si govoril o onih časih?

— Ali, ali, Violeta!... Bili so sami dobri znanci, prijetni gospodje, ki znajo

Skladišče vreč z moko za našo vojsko na neki železniški postaji.

iz spanja po telefonu. Najbrž že čaka.

Ob teh besedah je odprl dr. Martinič vrata in potisnil Fona v voz.

— Lahko noč, gospodje!

— Ali ne smemo biti poleg? je vprašal stotnik.

— Prosim, če hočete, zakaj ne.

Fernkorn in Cartelane sta sedla v najbližjo kočijo. Oba voza sta oddrdala.

V obližju hiše, kjer je stanoval grof, je ukazal dr. Martinič ustaviti. Počasi in previdno je stopal dalje.

Začul je žvižg, ki ga je dobro poznal. Vzel je iz žepa drobno piščalko in zapiskal še sam.

Iz mraka poslopij so stopili trije možje.

— Prav je, da ste prišli, je pozdravil policijski svetnik Koren komisarja. Grof se je ravnokar vrnil. Grofica še čuje. Pred par minutami sem jo videl pri oknu.

Dr. Martinič je predstavil svetniku Cartelana in sporočil, kar je zvedel tekem noči.

Ko je končal, je dejal Koren:

— Torej naprej! Zdaj nam več ne uide!

Po teh besedah se je obrnil proti hiši. Sledili so mu dr. Martinič, Fon in agent.

* * *

Grofica je čakala grofa in ure tega čakanja so se ji zdele neskončno dolge.

Brez miru je hodila po sobah. Vsakih deset minut je šla vprašat služkinjo, če se je grof že vrnil.

Srečanje s prijateljem Castellmarijevim, s človekom, ki jo je gotovo globoko sovražil, jo je popolnoma prevzelo in do dna duše pretreslo.

Po kaj je prišel sem? Ali je slučajno zašel v gledališče? Ali jo je iskal in zasledoval? Ali kaj slutiti? Kaj je hotel od nje, kje jo je nagovoril?

Ce bi bila le zahtevala, da se pelje

Drva za našo vojsko iz koroških gozdov.

Hvala Bogu! Zdaj bo vsaj zvedela, ali je...

Do konca ni izgovorila stavka niti v mislih...

Šla je proti vratom in kolena so se ji tresla in šibila. Slišala je slugo, ki je spremljal grofa po stopnicah.

Prišla sta v grofovo spalnico. Grof je sedel na divan, kakor bi padel. Sluga ga je pričel slačiti.

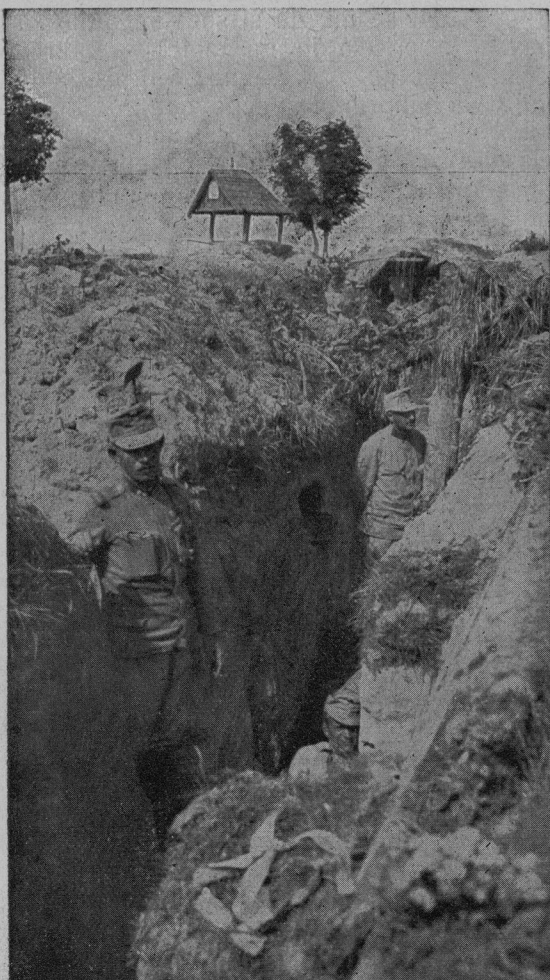
Grofica je odprla vrata.

molčati. Poznali so te že tako. Tudi vedeli so za vse... Govorili so tudi o onem... veš, o onem, za katerega si se zanimala, o Castellmariju... Rekli so, naj ti povem, da je mrtev... Res je umrl...

Violeta se je umaknila proti steni.

Noge so se ji šibile in lovila je sapo.

Prijela se je za vrat, kakor bi hotela odstraniti nekaj, kar jo davi. Obraz se ji je divje izpačil. Zakrila ga je končno z dlanmi in obmirovala.

Strelnski jarek vzhodni Galiciji.

Camponegro se je opotekel proti nji.
— Huda si name . . . Ker sem pil . . . ?
Ne bom več . . .

Iztegnil je roke, kakor bi jo hotel objeti.

Ko se je dotaknil, se je zdrznila in odšla počasi in oprijemaje se za pohišstvo iz sobe.

Camponegro je legel in takoj zaspal.

Enoindvajseto poglavje.

Grofica pa je sedela v svoji izbi, podpirala z ledeno mrzlimi rokami obraz in strmela v tla.

Jutranja svetloba se je priplazila čez strehe in pogledala v sobo.

Kaj je bilo? Ali ni nikdo pozvonil?

Violeta je skočila kvišku.

Služkinja je vstopila in javila:

— Prosim, milostiva grofica, dva gospoda sta prišla, ki bi rada z vami takoj govorila.

Violeta je pobledela . . . Prijela se je za glavo in globoko vzdihnila. Nato je pritisnila pesti na prsi.

— Kaj naj gospodoma sporočim? je vprašala služkinja.

— Grofa pojdi buditi! je ukazala grofica.

— Gospoda hočeta samo z grofico —

— Kdo pa sta? je vprašala tiho Violeta.

— Od policije, je odgovorila služkinja.

Grofica je pritisnila roki na srce. Tako je vsega konec . . . Prišla sta ponjo . . . Zločin je razkrit . . . Soproj jo je izdal v pijanosti . . . Kaj naj stori? . . . Beži . . . ?

Stekla je k oknu. Pred hišo sta stala dva možka . . . Rešitve ni več . . . O — še je!

— Pelji gospoda v salon, je zapovedala služkinji. Pridem takoj.

Odšla je v svojo sobo in zaklenila za seboj vrata.

Služkinja je peljala Korena in Fona v salon. Prosila je, naj sedeta. Grofica pride takoj.

Minilo je deset minut.

— Čakanje mi postaja predolgo, je rekel Koren. Napravil bom na kratko. Uiti ne more, ker so vsi izhodi zastraženi. Prosim, pokličite služkinjo!

Služkinja je vstopila.

— Kje je gospa grofica? jo je vprašal svetnik.

— V svoji spalnici, prosim.

— Peljite naju v spalnico. Takoj! je zahteval odločno.

Služkinja se ni upala upirati.

Vrata v spalnico so bila zaprta.

Svetnik je potrkal.

Odzval se ni nihče.

— Pokličite agenta, ki stoji v pred-sobi, je dejal nalahko Fonu.

Agent je prišel.

— Odprite vrata, mu je naročil svetnik.

Agent je odprl.

Koren je bušil vrata, da so se odprla široma. Na prag ni stopil.

— Grofica, storite tako, da nama ne bo treba sirove sile.

V sobi je bilo vse tiho, čudno tiho.

Svetnik je videl od strani končnico postelje, nad njo sveto podobo. Slabotna, trepetajoča svetloba je kazala, da gori nekje v nasprotnem kotu sveča.

Koren se je nagnil previdno naprej. Videl je, da sedi grofica nepremično pred svojo toaletno mizico.

— Grofica, aretiram vas v imenu postave kot morilko nadporočnika Giorgia pl. Castellmarija!

Grofica je sedela v naslonjaču in se ni ganila.

Polijski svetnik je stopil naglo k njej in položil roko na njeno ramo.

Grofica je omahnila naprej in se zgrudila s stola na tla. Pred nogami policijskega svetnika je ležalo mrtvo truplo.

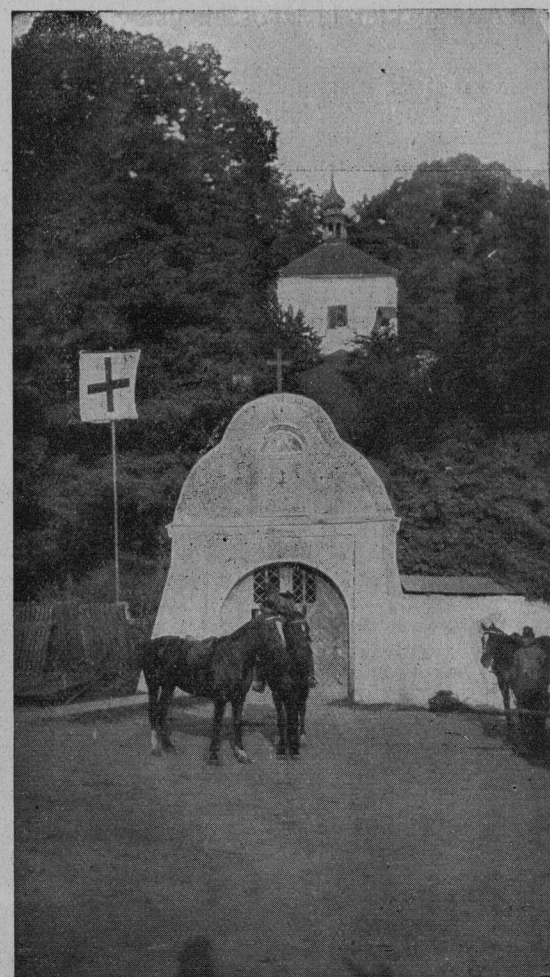
— Nezavestna je vsled straha, je rekel Fon.

— Ne, mrtva je. Ali ne vidite luknjice na levem sencu?

— Saj nisva slišala strela!

— Tudi ko je bil Castellmari ustreljen, ni bilo čuti strela. Kakor on, tako je poginila ona.

Svetnik se je sklonil in prijel mrtvo pod pazduhami. Fon mu je pomagal. Položila sta jo na posteljo pod sveto podobo.

Vojaška bolnica v samostanu.

Koren si je zaprl oči. Nato se je razkril in sklenil roke . . .

* * *

Grofica di Camponegro se je usmrtila. S tem je zaključila policija svoje postopanje. Dogodek je ostal tajen.

Pri policijskem predsedniku se je vršila konferenca, kjer je poročal policijski svetnik o umoru na Dorotejini cesti tako-le:

— Umor na Dorotejini cesti, ki je bil iz početka zelo tajinstven, je izvršila grofica di Camponegro, rojena Violeta Crespo. Sodila se je sama. Dokazi so ti:

V sobi, odkoder je bil ustreljen nadporočnik Castellmari, so našli odtise prstov

Z gališke fronte: Telefon v strelnem jarku.

na šipi in na deski tik okna. Ti odtisi se skladajo z odtisi grofičnih prstov.

Drugič so spoznali izvoščki, ki so vozili grofico z Dorotejine ceste, grofično fotografijo. Potrdili so, da so vozili res njo.

Tretjič: lasulja in lasje, pobarvani z barvilom „fleur d' or“, kar je našla policija v sobi, odkoder je bil izvršen umor, so grofičini.

Četrtrič: Grofica je bila v mladih letih umetna strelka. Imela je puško najnovejše konstrukcije, ki strelja s pomočjo komprimiranega zraka. Luknja v okvirju slike v stanovanju umorjenca odgovarja kalibru puškine cevi. (Konec prihodnjič).

Ne prezrite današnjega oglasa „Srečkovnega zastopstva!“

Nedin Sterad:

Pozdrav.

Svetle zvezde, znanke moje,
kje vas gledam spet nočoj!
Tiho je pred mano polje,
večen zdi se mi pokoj . . .

Daleč naše so planine,
mislil tja hitijo mi,

dasi je majhen, vedno močan, nezlomljiv stebel Avstrije ter da zato zasluži, da se ga uvažuje, spoštuje in podpira, ne pa zaničuje in zatira.

O Slovencih se niti dandanes, ko se vrši strašni boj na koroških in goriških tleh in ko je malone vsa slovenska zemlja v ožjem vojnem okrožju, ne piše kot o narodu. Omenjajo se pač Kranjci, Korošci, Primorci, hvalijo naše polke in naš III. kor, a brez opombe, da tvorijo te dežele, te polke in ta kor Slovenci. Slovenske reke in gore, slovenske vasi, trgi in mesta, slovenske doline in slovenski Kras se omenjajo z laškimi in nemškimi imeni. Skratka: v svetovnem časopisju zaslediš le iztežka in le izjemoma Slovence. Godi se vse to iz nevednosti, ker so časnikarji o naših zemljah zelo slabo poučeni, a večkrat tudi iz zlobe, ker se hoče Slovence celó dandanes zataiti, z molkom izbrisati.

Zato pa je naravnost zaslužno delo, da je c. kr. ministerjalni tajnik pl. Andrejka postal svetlo sliko našega srčnega in duševnega življenja, našo narodno in umetno pesem, ki pove več kar je marsikomu ljubo.

Vodnikova »Brambovska dobra volja« že govori, da so Drava in Soča naši reki, da sta domovina in država nerazdružna pojma; Prešernova »Soldaška« izborna označuje srč-

gričem« iz l. 1848, ko smo pomagali priboriti zmage na Laškem; vse druge narodne pesmi pa odkrivajo ginljivo vdanost naših vojakov cesarju, državi, domovini in zvestim ljubicom, slovensko hrabrost, a hkratu tudi moško skromnost, ki se ne baha, nego tiho deluje in zmaguje.

Že davno bi bilo zelo potrebno in koristno, izdati lepo in dobro antologijo slovenskih poezij v nemškem prevodu. Služila bi nam marsikdaj in marsikje kot legitimacija naše kulture. Zato pa smo se zelo razveselili lepe Andrejkove zbirke, ki ima edino to hibo, da je premajhna, pičla, določena le za sedanji vojni čas. Prinaša 14 umetnih in 12 narodnih pesmi, dober predgovor in literarni opombe.

Knjiga je tudi po svoji opremi krasna ter dela vso čast založništvu. Slike Antona Koželja in Maksima Gasparija so vobče prav dobre, okusne, spretno risane. Tudi tibarvene priloge so lepo tiskane. Slikarsko pogrešene sta le prilogi k str. 17, ker doprnski kipci, postavljeni v kotič prostrane pokrajine učinkujejo le smešno, medtem ko bi bili slikki brez kipcev in za njima štrleče skale sposobni, da se reproducirata v velikem razmerju.

Prevodi pl. Andrejke so vobče gladki, ljubeznjivi ter dobro pogajajo občutje in mi-

Maloruski pogreb v podkarpatski vasi.

kjer se moja ljuba joče,
ker me od nikoder ni. —

Zlate zvezde so gorele,
ko sem vzela od nje slovo.
Milo reva je jokala:
če me več nazaj ne bo?

Svetle zvezde, vam izročam
srčnozvesti svoj pozdrav;
ljubi moji ga nesite
z bojnih, bridkih teh planjav!

Slovenske bojne in vojaške pesmi.

Dr. Rudolf pl. Andrejka, sin znanega pisatelja o slovenskih fantih na bojiščih v Bosni in Hercegovini, je izdal knjigo nemških prevodov naših starih in novih bojnih ter vojaških pesmi. Njegovo delo je vredno vsega priznanja. Iz njega spozna tuji, nam večkrat krivični svet, da so Slovenci zdrav in nadarjen, a tudi junaški narod s samoraslo narodno poezijo, da so stali Slovenci že pred stoletji v prvi vrsti najhrabrejših branilcev države ter da je podedovana zvestoba do vladarske hiše že odnekad združevala z vročo ljubeznijo do slovenske zemlje v organsko harmonijo. Naše narodne pesmi dokazujejo svetu, da je bil slovenski narod,

znajčajnost in ljubeznivo humornost slovenskega vojaka, Koseskega »Vojaška« je krasna davorija o lepoti slovenske zemlje in slovenskega ljudstva ter prvovrstna bojna pesem kakor izlita iz dna duše današnjih slovenskih neomajnih junakov; Gregorčičeva »Soči« je najkrasnejša oda o najznamenitejši reki na slovenskem bojišču, Aškerčeva balada o čožotih pa slika epizodo iz starih bojev primorskih Slovencev z laškimi, benečanskimi roparji, dokaz našega podedovane sovraštva do laških nasilnikov. In nadaljnje Gregorčičeve, dve Jenkovi ter dve Maistrovi pesmi poterjujejo le še iznova, da smo Slovenci dober, bister, mehak narod v miru, a strašan, kadar se dotakne sovrag naše zemlje in njenih pravic. In dobro je, da tako spozna tuji svet naš pravi značaj.

Škoda da ni prevel pl. Andrejka tudi še kakšno Stritarjevo, Župančičevo in kakšno Aškerčevo balado (n. pr. iz »Stare pravde!«) Tudi iz najnovejše dobe bi bil mogel najti v naših mesečnikih par zelo značilnih pesmi. S tem bi bil predstavil svetu več naših poetov in še boljše označil obzorje naše literature.

Andrejka pa je imel tudi z izborom narodnih pesmi prav srečno roko. Pesem o Londonu »Oj, stojaj, stojaj, Belgrad!« je iz 18. veka, ko so krvaveli naši bratje v bojih s Turki, — »Kaj moramo mi!« iz l. 1806, ko smo pošiljali slovenske korenjake proti Francozom, »Radecki« in »Tam za turškim

Maloruska lesena cerkev pod Karpati.

sel originala. Da bi bili vseskozi dovršeni, tega si noben resen prevajalec o svojih prevodih ne more domišljati. Marsičesa se sploh ne da doslovno in hkratu poetično prevesti. Toda njegova »Soči« je brez dvoma najboljši nemški prevod, ker je živ, krepak in neprišljen; tudi Gregorčičeva »Dekletova molitev« je izborna prevedena. Sploh se mora priznati, da so prevodi spretno in vestno izvršeni, malenkosti pa se dajo izlahka popraviti. Andrejkova zasluga je, da je izšla ta knjiga baš ob pravem času, ker prav zdaj velja, da »dvakrat dá, kdor hitro dá« in da pikolovci niso nikdar koristili, nego le zavlačevali ter še vse zavlekli. Tudi o dr. Vidičevi knjigi prevodov Prešernovih poezij smo pred 15 leti čitali dolgovezno naštevanje hib in hibic, izpuščenih pik in vejic; toda še danes nimamo z ozirom na Prešerna nič boljšega od Vidičeve knjige. Isto bo pač tudi s slovenskimi bojnimi in vojaškimi pesmimi: literarno »Kolumbovo jajce!« Aleksander je gordijski voz presekjal, Andrejka pa je svoje prevode — objavil. Hvala mu! Želimo le še, naj bi na tem polju nadalje deloval ter se ne dal od pikolovcev prav čisto nič begati in motiti. Uspeh je gotov.

Knjigo pa vsakomur kot najlepši spomin na vojno 1914—16 prav toplo priporočamo. Pošiljajte jo našim vojakom; lepšega literarnega daru si ne moremo želeti. B. V-k.

Razne vesti.

Kdor želi, da mu spremenimo naslov, naj naznani ne le svoj novi naslov, temveč tudi svoj stari naslov, pod katerim je doslej dobival list, da moremo starega črtati in novega vpisati.

Novi vpoklici črnovojnikov. Domobransko ministrstvo naznanja, da bodo vpoklicani pod orožje na dne 28. avgusta 1916 tisti črnovojniški zavezanci letnikov 1896, 1895, 1894 in 1893, nadalje 1889, 1888, 1887, 1886 in 1885, ki so bili pri zadnjih naknadnih prebiranjih spoznani sposobnim za vojaško službo. Letnikov 1892, 1891 in 1890 še tačas ne bodo vpoklicali, marveč se bodo vpoklicali ob priliki poznejših vpoklicev. — Pripomni se, da veljajo vpoklici zgoraj označenih letnikov samo za podanike tostranske državne polovice. Istotako so poklicani pod orožje na dne 28. avgusta 1916 črnovojniški zavezanci letnikov 1896 do 1893, nadalje 1889 do 1885, ki so bili pri zadnjih prebiranjih spoznani za sposobne za vojaško službo in ki so se oglasili za prostovoljni vstop v skupno armado, vojno mornarico ali v domobranstvo. — Na Ogrskem so pa vpoklicani pod orožje na dne 28. avgusta 1916 črnovojniški zavezanci letnikov 1885—1897, ki so bili pri zadnjih naknadnih prebiranjih spoznani sposobnim za vojaško službo. Vpoklici na Ogrskem so veljavni samo za črnovojniške zavezance, ki so ogrski državljani.

Dr. Cesciutti — goriški župan. Znani italijanski odvetnik v Gorici, dr. Cesciutti, je bil odšel v Italijo še pred izbruhom vojne. Dr. Cesciutti je bil podžupan v Gorici, eden glavnih stebrov iredentističnega gibanja. Sedaj poročajo preko Lugana, da je dr. Cesciutti odpotoval iz Florence v Gorico, da tam organizira italijansko upravo mesta. Cesciutti je strasten sovražnik Slovencev.

Volna. Z ozirom na veliko število priglasov volne se naznanja, da bo volno prevzemala prevzemna komisija c. in kr. 5 armadnega poveljstva po okrajih. Vsakokratni termin se bo sporočil potom c. kr. okrajnih glavarstev.

Uspehi dveletnega vojevanja. Ob sklepu drugega vojnega leta navajamo nekaj številke o dosedanjih uspehih vojne: Centralne države imajo sedaj na evropskih tleh zasedenega sovražnega ozemlja: V Belgiji okroglo 29.000 km², na Francoskem 21.000 km², v Rusiji 280.000 km², v Srbiji 87.000 km² in v Črni gori 14.000 km², skupaj okroglo 431.000 km². Sovražnik ima zasedeno: V Alzaciji okroglo 1000 km², v Galiciji in Bukovini 21.000 km², skupaj 22.000 km². Koliko so sovražniki zasedli ozemlja v Afriki, Aziji in drugje, seveda danes še ni znano. Število vojnih vjetnikov proti koncu drugega leta vojne je znašalo: V Nemčiji 1.663.794, v Avstro-Ogrski 942.489,

S poljske fronte: Naši vojaki v prednjih strelskih jarkih z obrambnimi maskami proti zadušljivim plinom.

na Bolgarskem okroglo 38.000 in v Turčiji 14.000, skupaj 2.658.283 mož. Pred enim letom je bilo v Nemčiji in Avstro-Ogrski 1.695.400 vjetnikov. Od ruskih vojnih vjetnikov se nahaja v Nemčiji 9019 častnikov in 1.202.872 mož, v Avstro-Ogrski 4242 častnikov in 777.324 mož, na Bolgarskem in v Turčiji pa 33 častnikov in 1435 mož, skupaj 13.294 častnikov in 1.981.631 mož. V nemškem vjetništvu je do sedaj: Francozov 5947 častnikov in 348.731 mož, Rusov 9019 častnikov in 1.202.872 mož, Belgijcev 656 častnikov in 41.752 mož, Angležev 947 častnikov in 29.956 mož, Srbov 23.914 mož, vsega skupaj 16.569 častnikov in 1.647.225 mož. V Nemčiji se je do sedaj naštel ta-le vojni plen: 11.036 topov s 4.748.038 projektili, 9091 municijskih in drugih voz, 1.556.132 pušk in karabinerjev, 4460 pištol in revolverjev in 3450 strojnih pušk. Pripomniti je, da je naveden samo plen, ki je bil pripeljan v Nemčijo, med tem ko se je takoj vporabljal mnogo topov, strojnih pušk in pušk z municijo na bojišču ter se število teh niti približno ne da navesti. Naš plen ni naveden. Vsled higijeničnih odredb, zlasti vsled strogo izvedenega cepljenja, je število obolenj za infekcijskimi boleznimi v vojski zelo majhno. Vedno je šlo le za osamljene slučaje in nikdar niso epidemije ovirale vojaških odredb.

bo kmalu končan in potem začnemo priobčevati drug velezanimiv roman, katerega dejanje se vrši **Roman** in na Anna Irskem gleškem ter ilustrira razmerje med Irci in Angleži. Roman „Sinaha“ **Špijonova usoda** gumne opisuje Irke, ki je usodo poročila angleškega lorda, ki pa iskreno ljubi svoj zatirani irski narod ter se poteguje za njegove pravice.

Razglas.

Laški letalci mečejo med vožnjo čez naše kraje letake itd., katerih vsebina je popolnoma neresnična.

Shranjevanje takih letakov je prepovedano.

Najdene ali dobljene letake je brez odloga in v vsakem posameznem slučaju odati najbližji vojaški ali varnostni oblasti ali patrolji.

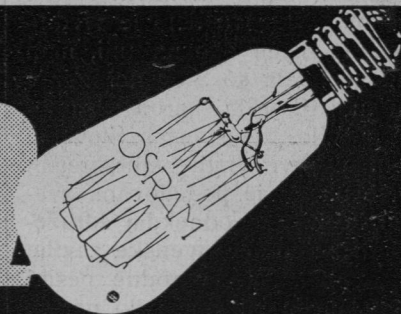
Prestopke te prepovedi bodejo kaznovale politične okrajne oblasti odnosno policijsko ravnateljstvo v Ljubljani po cesarski naredbi z dne 20. aprila 1854 drž. zak. št. 96 z denarnimi globami do 200 K ali z zaporem do 14 dnij.

Trgovcem

dajem v blokih: moške srajce, maje, predpasnike, spodnja krila, ovratnike, kravate, razne čipke, vložke, trese, porte, svilnate trakove, gumbce, steznike, rokovice, nogovice itd. po izredno nizkih cenah! **Fran Stopar, Ljubljana, Dunaj, cesta 5.**

Osram

Zlato in srebro obdrži tudi med vojno in po vojni svojo vrednost. Varno je torej naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verišico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustrovan cenik vsakomur zastojni in poštine prosto. Naročite si ga z dopisnico takoj.

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana, Dunajska cesta 17.

prporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v ve-zenju - Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštine prosto.

Tiskarskega vajenca

sprejme takoj

Zadružna tiskarna Krško

Solnčne pege

kakor tudi rdeče lise na obrazu in na nosu, priščeki, mozoli, gube in vela koža zginajo zajamčeno po stari izkušeni dr.-ja A. Rix-a pasti pompadour. Popolnoma neškodljivo. Poskušnje K1 — velika škatlja K 3'30. Dr.-ja A. Rix-a biserno mleko, tekoči puder, roza, bel in naravno žolt, 1 steklenica K 3'30.

Pošlje diskretno dr. A. Rix. kosm. laboratorij, Dunaj IX. Lakerergasse 6, 10.

Zaloga v Ljubljani: parf. A. Kanc in Adrija-drogerija.

Malo gospodarstvo tri ure od St. Möstlin

10 johov z gozdovi in vinogradi, jako rodovitno, lep hlev za 20 glav živine se proda radi prevzetja drugega podjetja za 15.000 kron. — Vpraša se pri upravnistvu tega lista.

BLIŽAJO SE VELIKI DNEVI SREČE!

V času do 1. februarja 1917 izžrebani bodo glavni dobitki sledečih izbornih srečk:

Novih srečk Avstrijskega rdečega križa	300.000	in	500.000	kron	
Turskih srečk	200.000,	400.000	in	200.000	frankov
3% zemljiških srečk iz l. 1880	90.000	in	90.000	kron	
3% zemljiških srečk iz l. 1889	60.000	in	100.000	kron	

17 žrebanj vsako leto! Svota glavnih dobitkov l. 1917: 3,230.000 kron oziroma frankov.

Mesečni obrok samo K 7.— oziroma K 3'75.

Te srečke imajo trajno denarno vrednost in je izguba denarja kakor pri loterijah v slučaju neizžrebanja izključena! Zahtevajte brezplačno pojasnilo in igralni načrt, hitite z naročilom!

SREČKOVNO ZASTOPSTVO 3, LJUBLJANA.

Selenburgova ulica 1
(zraven trgovine Tičar)

Specijalna trgovina bluz

Antonija Sitar

Zajamčen uspeh!

Tisoče zahvalnih pisem za vpogled na razpolago

Bujno lepo oprsje

dobite, če rahite med. dr. A. Rixovo prsno kremo oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva. Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnje K 3'30, velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 8'80. Kosm. Dr. A. Rix laborat, Dunaj IX., Lakerergasse 6/0. Razpošilja se strogo diskretno Zaloga v Ljubljani: Parfumerija A. Kanc in drogerija „Adrija“.

Najbolje darilo trpečemu vojaku je

MORANA

Reši ga in brani nadležne golazni: uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:

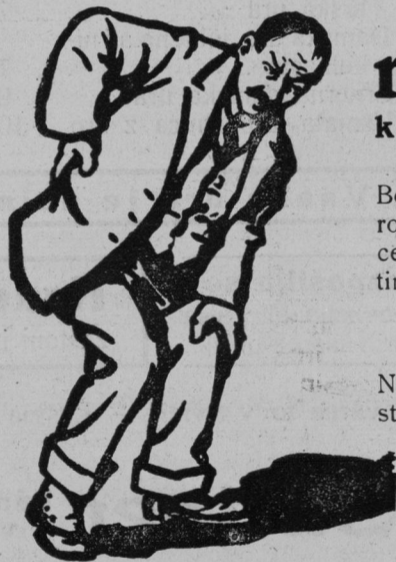
M. SKRINJAR, TRST

Via Castaldi 4, I.

Cena: Liter 4 K. 1/2 1 2 K. 1/4 1 K.

Da olajšamo odpošiljatev in troške, pošljemo naravnost na dotični stan vojaka. Pošlje naj se denar in natančen naslov dotičnega.

Morana je popolnoma prosta vsake razjedajoče kisline, torej neškodljivo človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.

Ali se hočete svojega

revmatizma

korenito iznebiti?

Na tisoče je ozdravljenih!

Bolečine v udih in členkih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, bodenje v raznih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin.

Nujam Vam naraven produkt za zdravljenje!

Nobena universalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna narava daruje bolnim ljudem.

Vsakemu brezplačna poskušnja.

Pišite mi takoj, da Vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. — Postanete hvaležen moj privrženec.

Ekspedicija: Opern-Apotheke Budapest, VI. Abt. 255.

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4 1/2 %

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI

brez vsakršnega odbitka

naložen denar. Rezervni zaklad: nad 900.000.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

: Delniška glavica 8,000.000 kron. :

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 3. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje za ta razred dne 15. in 17. februarja 1916.

Cena za igralce prejšnjega razreda: 1/1 srečka K 40.—, 1/2 srečke K 20.—, 1/4 srečke K 10.—, 1/8 srečke K 5.—. — Cena za novostopivše igralce:

1/1 srečka K 120.—, 1/2 srečke K 60.—, 1/4 srečke K 30.—, 1/8 srečke K 15.—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10

špecialna trgovina pletenin,
trikotaj in perila

priporoča svojo veliko zalogo,
kakor:

Športno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bambaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke. Gumijski plašči, nahrbtniki i. t. d.

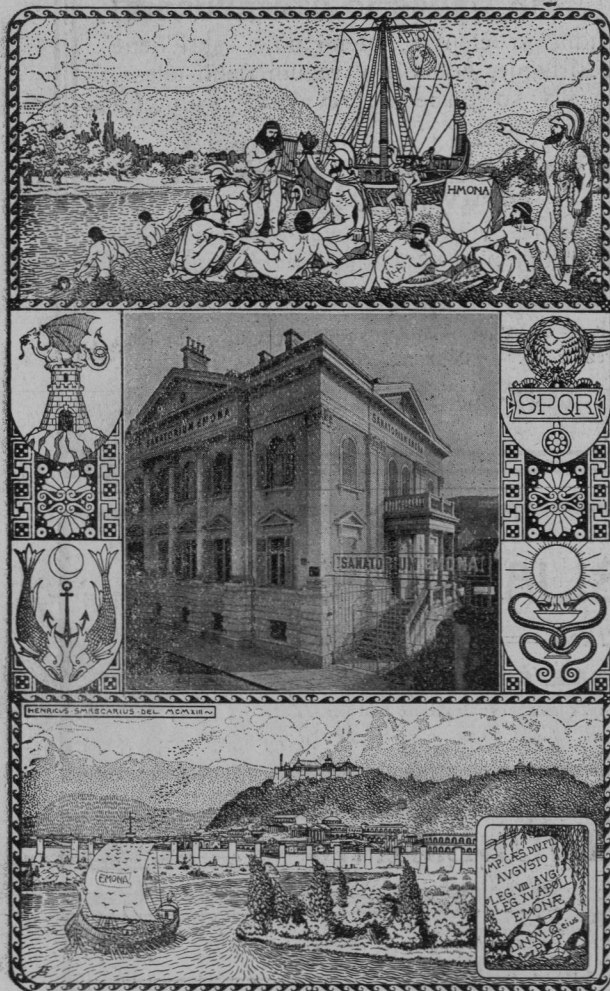
Na debelo in drobno.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj v Spodnji Siški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Stekl. po 3 in 4 K. Pošilja se tudi po pošti. Izorno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči. Zadostuje steklenica. Spričevala na razpolago.

Priporoča se
umetna knjigoveznica
IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

Svetovna tvrdka Suttner ima

samo natančno idoče, zanesljive, trpežne ure, katere staremu dobremu imenu hiše čast delajo.

- St. 410. Nikelnasta Anker-Roskopf-ura K 4:10
- „ 705. Roskopf-ura, kolesje v kamnih 5:90
- „ 719. Srebrna remontoar-ura 7:80
- „ 600. Žepna ura z radijem, se po noči sveti 8:40
- „ 449. Roskopf-ura, dvojni pokrov 7:20
- „ 518. Ploščnata nikelnasta kavalijska ura 7:50
- „ 803. Damska ura, jeklena ali nikelnasta 7:90
- „ 804. Srebrna damska ura 9:50
- „ 1544. Usnjata zapestnica z uro 10:50

- Št. 712. Nikelnasta IKO - ura, 15 kamnov 14:—
- „ 1450. Bela kovinasta verižica 2:80
- „ 865. Bela kovinasta verižica, priprosta 1:—
- „ 916. Srebrna verižica, masivna 3:20
- „ 422. Nikelnasta športna verižica 1:75
- „ 979. Srebrni obesek „cesarjeva podoba“ 2:—
- „ 213. Srebrni prstan z kamnom 1:40
- „ 211. Srebrni prstan z kamnom —90
- „ 1063. Prstan, zlatona srebro 2:70

Vsaka ura je najnatančneje preizkušena.

Razpošilja se
po povzetju ali če se
denar vnaprej pošlje.

Krasni cenik
zastonj in poštine prosto.

Neugajajoče
se zamenja!

Lastna tovarna ur v Švici! — Lastna svetovna znamka „IKO“, najboljša preciz. ura.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Nobene podružnice.

Svetovna razpošiljalnica.

Nobene podružnice.

Poslano.

G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih treh otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnjega uspeha imela. Sladin priporočam vsem staršem.

[Spoštovanjem

Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.

V Pulju, 23. marca 1914.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin
Ria balzam Vaših kurjih oces, bradovic, otiščancev, v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom 1 K 50 v, 3 lončki 4 K, 6 lončkov 5 K 50 v. Stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Pot na nogah, rokah, pod pazduho odstrani hitro posipalni prašek, cena 1 K 50 v, 3 ščatlje 3 K 50 v.

Kemény, Kaschan (Kassa) I. Postfach 12/44, (Ogrsko).

Zádejte listkom v administraci
v Praze III., Mostecká 7
levné - populární - veselé

MALE HUMORY.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za Ameriko letno 4 dolarje.

Uredništvo in upravništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.